

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 175/04-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21 júla 2004 predbežne prerokoval sťažnosť J. K., bytom B., zastúpeného advokátom JUDr. M. Š., so sídlom B., vo veci porušenia jeho základného práva na starostlivosť o deti a ich výchovu upraveného v čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov upraveného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 25 Nc 602/99, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. K. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. mája 2004 doručená sťažnosť J. K., bytom B., (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. M. Š., so sídlom B., vo veci porušenia jeho základného práva na starostlivosť o deti a ich výchovu upraveného v čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 25 Nc 602/99.

Zo sťažnosti vyplýva, že okresný súd rozsudkom sp. zn. 25 Nc 602/99 zo 14. septembra 1999 vyslovil nezrušiteľné osvojenie maloletej C. K., narodenej 25. augusta 1990, dieťaťa rodičov M. P., rodenej R., a sťažovateľa, a súčasne uložil matrike vedenej v VI. obvode Budapešti, Maďarská republika, aby zapísala ako otca maloletej J. P., bytom T. P., namiesto biologického otca (sťažovateľa). Sťažovateľ namieta, že toto rozhodnutie bolo prijaté na prvom pojednávaní vo veci bez jeho prítomnosti a pri závažnom porušení procesných i hmotnoprávných predpisov. Príslušné orgány Maďarskej republiky (Poručnícky úrad XII. obvodu Magistrátu hlavného mesta Maďarskej republiky Budapešti a Poručnícky úrad pri Správnom úrade hlavného mesta Maďarskej republiky Budapešti) odmietli rozsudok okresného súdu akceptovať.

Sťažovateľ sa o rozsudku okresného súdu dozvedel až 6. marca 2000 na Poručníckom úrade XII. obvodu Magistrátu hlavného mesta Maďarskej republiky Budapešti, ktorý matka dieťaťa požiadala v súlade s rozsudkom okresného súdu o zápis nezrušiteľného osvojenia dieťaťa, a 10. apríla 2000 podal okresnému súdu návrh na obnovu konania.

Vzhľadom na nečinnosť okresného súdu sťažovateľ v priebehu rokov 2000 a 2002 niekoľkokrát písomne urgoval priamo u konajúcej sudkyne JUDr. M. (ďalej len „konajúca sudkyňa“) priebeh konania o jeho návrhu, na ktoré nedostal odpoveď. Dňa 5. júna 2002 podal sťažovateľ sťažnosť na postup konajúcej sudkyne predsedovi okresného súdu. Bezprostredne po podaní sťažnosti bolo právnenému zástupcovi sťažovateľa telefonicky oznámené, že vo veci bude termín pojednávania nariadený na 16. jún 2002.

Keďže sťažovateľ nedostal na svoju sťažnosť písomnú odpoveď a okresný súd naďalej nekonal vo veci plynulo, sťažovateľ urgoval vybavenie svojej sťažnosti listom z 20. novembra 2002, ktorý zároveň zaslal na vedomie predsedovi Krajského súdu

v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) a ministromi spravodlivosti Slovenskej republiky. Listom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“) z 3. decembra 2002 bol sťažovateľ informovaný, že jeho sťažnosť bola postúpená na priame vybavenie predsedovi okresného súdu s tým, že ministerstvo spravodlivosti bude prostredníctvom predsedu okresného súdu v trojmesačných intervaloch sledovať vybavenie vecí až do jej právoplatného skončenia. Dňa 3. februára 2003 bolo sťažovateľovi doručené upovedomenie č. Spr. 2082/2002 z 13. januára 2003 od podpredsedníčky okresného súdu, v ktorom bola jeho sťažnosť vyhodnotená ako čiastočne dôvodná, z dôvodu, že podľa rozvrhu práce okresného súdu patrí vec medzi veci s výnimočnou rýchlosťou konania. V upovedomení bol zároveň sťažovateľ informovaný, že s konajúcou sudkyňou vykonal predseda okresného súdu pohovor, v ktorom jej vytkol doterajšie prieťahy a tiež o tom, že jeho vec bude osobitne sledovaná.

Na pojednávaní 25. februára 2003 vydal okresný súd uznesenie č. k. 25 Nc 1707/00 -115, ktorým povolil obnovu právoplatne skončeného konania vo veci sp. zn. 25 Nc 602/99. Po viacerých urgenciách si toto uznesenie okresného súdu mohol prevziať právny zástupca sťažovateľa až 3. septembra 2003, ktorý 1. októbra 2003 na základe telefonickej informácie z poručenskej kancelárie okresného súdu zistil, že proti uzneseniu okresného súdu o povolení obnovy konania bolo rodičmi maloletej podané odvolanie. Odvolanie na vyjadrenie bolo právnenému zástupcovi sťažovateľa doručené po predchádzajúcej urgencii až 23. októbra 2003. Krajský súd uznesením č. k. 10 CoP 49/03-140 zo dňa 31. decembra 2003 odvolanie rodičov maloletej odmietol. Rozhodnutie krajského súdu bolo sťažovateľovi doručené až 2. marca 2004. Sťažovateľ uvádza, že odvtedy okresný súd až do podania sťažnosti ústavnému súdu nevykonal vo veci žiadny úkon, hoci ide o vec s výnimočnou rýchlosťou konania sledovanú ministerstvom spravodlivosti v pravidelných trojmesačných intervaloch.

Z doterajšieho postupu okresného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 25 Nc 602/99 sťažovateľ vyvodzuje, že okresným súdom boli porušené jeho základné práva podľa čl. 41 ods. 4 a čl. 48 ods. 2 ústavy. Vo vzťahu k porušeniu základného práva podľa čl. 41 ods. 4 ústavy sťažovateľ zároveň uvádza, že aj keď toto jeho právo bolo porušené, je si vedomý

toho, že v tejto časti sťažnosti „... Ústavný súd Slovenskej republiky nemôže jeho sťažnosti ...s poukazom na ustanovenie § 49 a § 53 ods. 1, 3 zákona o ústavnom súde vyhovieť.

S poukazom na skutočnosti uvedené v sťažnosti sa sťažovateľ domáha aj primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 250 000 Sk za každý rok, počas ktorého bol rozhodnutím okresného súdu pozbavený rodičovských práv k maloletej dcére C., pričom poukazuje na zásadu spravodlivosti, ako aj skutočnosť, že žiadne súdne rozhodnutie „... nemôže nahradiť roky, počas ktorých mu bola nezákonným rozhodnutím súdu odňatá možnosť starať sa o dcéru a nadviazať s ňou prirodzený rodičovský vzťah.“.

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vo veci jeho sťažnosti rozhodol nasledovne:

„1) Okresný súd Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 25 Nc 1707/00 a v obnovenom konaní vedenom pod sp. zn. 25 Nc 602/99 porušil základné právo J. K. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2) Okresnému súdu Bratislava III sa v obnovenom konaní vedenom pod sp. zn. 25 Nc 602/99

3) prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

4) J. K. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 1.000.000, - Sk (slovom jedenmilión slovenských korún), ktoré mu je Okresný súd Bratislava III povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“.

II.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je možné považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

V danom prípade sťažovateľ požaduje vysloviť porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v konaní vedenom pod sp. zn. 25 Nc 1707/00. Napadnuté konanie sp. zn. 25 Nc 1707/00 o povolení obnovy konania sp. zn. 25 Nc 602/99 bolo však právoplatne skončené 22. septembra 2003. Rodičia maloletej C. K. síce podali odvolanie proti uzneseniu okresného súdu č. k. 25 Nc 1707/00-115 z 25. februára 2003, ale Krajský súd v Bratislave ich odvolanie uznesením č. k. 10 CoP 49/03-140 z 31. decembra 2003 odmietol s tým, že lehota na podanie odvolania uplynula 22. septembra 2002. Keďže namietané konanie o povolenie obnovy konania (t. j. návrhu sťažovateľa sa vyhovel) bolo právoplatne skončené, k porušovaniu základného práva sťažovateľa v čase podania sťažnosti ústavnému súde nemohlo v namietanom konaní reálne

dochádzať, ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti. Vychádzal pritom aj z § 235 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého sa vec po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o povolení obnovy znova prejedná.

Z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti ústavný súd odmietol aj tú časť sťažnosti sťažovateľa, v ktorej požadoval vysloviť zbytočné prietiahy „*v obnovenom konaní vedenom pod sp. zn. 25 Nc 602/99*“, pretože čas, ktorý uplynul od povolenia začatia tohto obnoveného konania vedeného pod sp. zn. 25 Nc 602/99, t. j. od právoplatnosti rozhodnutia okresného súdu o povolení obnovy tohto konania (september 2003), nesignalizuje reálnu možnosť vyslovenia porušenia základného práva sťažovateľa po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

Vzhľadom na rozhodnutie ústavného súdu bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. júla 2004